75 pokib Службі Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 142. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 6-го СЕРПНЯ 1968 — ЦЕНТІВ 10 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 6, 1968 — No. 142. VOL. LXXV

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП КАРДИНАЛ ЙОСИФ ПІД ЧАС СВОЇХ ТРІЮМФАЛЬНИХ ВІДВІДИН В НЮ ЙОРКУ ЗАКЛИКАЄ УКРАЇНЦІВ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ І РЕЛІГІЙНОЇ ЄДНОСТИ

ТИСЯЧІ ОСІБ ВІТАЛИ ПЕРВОІЄРАРХА УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ НА ЛЕТОВИЩІ, ПІД ЧАС АРХИЄРЕЙСЬКОЇ СЛУЖБИ БОЖОЇ ТА ПРИВІТАЛЬНОГО БЕНКЕТУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. „Коли б я нині шукав за найкращим побажанням для Вас в нинішній хвилині, після отих глибоких застанов, після отих пам'ятних і незабутніх переживань, люба Громадо, я не находжу побажання, як те, щоби ота численна, могутня Українська Громада в Ню Йорку стала сторожем української єдности, щоб вона всюди допомагала, перестерігала, дбала про ту найконечнішу для нас умовину дальшої праці, а саме про єдність українського народу в його національному і релігійному житті" — говорив Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий у своєму заключному слові під час величавого бенкету на його честь, який відбувся в готелі Валдорф Асторія в Ню Йорку в суботу, 3-го серпня ввечері після Архиєрейської Святої Літургії в павільйоні Сінґер Бовл на Виставовій площі того ж дня перед полуднем. Бенкет у Валдорф Асторія був громадською кульмінацією відвідин Архипастиря між українцями в цій [illegible] метрополії, що почал[illegible] [illegible]реду, 31-го липня, приїздом та привітаннями на міжнародному летовищі Джана Ф. Кеннеді. З летовища Достойний Гість, у товаристві господаря його відвідин в Стемфордській дієцезії Преосвященного Йосифа Шмондюка та інших Владик виїхав до Стемфорду, де він і матиме своє постійне приміщення під час свого двотижневого побуту в цій дієцезії. У четвер, 1-го серпня, Верховний Архиєпископ відвідав монастир Сестер Василіянок в Асторії та відправив там у каплиці Архиєрейську Святу Літургію. В п'ятницю, 2-го серпня, Архипастир в супроводі ВПреосв. Митрополитів Амврозія і Максима та Преосв. Владик Йосифа Шмондюка, Ярослава Ґабра, Ніля Саварина та Ізидора Борецького був у Вашинґтоні, де прийняв почесний докторат від Католицького Університету Америки та відвідав пам'ятник Тарасові Шевченкові. Впродовж цього тижня Блаженніший відвідає українські оселі і в найближчу суботу, 10 серпня о год. 9-ій перед полуднем відправить, у сослуженні всіх інших Владик, Архиєрейську Святу Літургію в катедрі св. Патрика в Ню Йорку.

ПРИВІТАННЯ НА ЛЕТОВИЩІ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, 31 липня (З.С.). „Вітаємо Ваше Блаженство, як дійсного нашого князя Церкви, як нашого Мойсея, що його післав нам Господь у ті страшні часи!" Цими словами вітав на летовищі Кеннеді, у брам модерної Каплиці Володарки Небес, мґр Роман Гуглевич, „війт" української громади Ню Йорку, Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, що прибув тут о год. 1:27 попол. джетом Амерікен Ейрлайнс після триденного побуту в Шикаґо та дводенної візити в Дітройті.

Коло 1,000 нюйоркчан, серед них священики на чолі із Стемфордським Владикою Преосв. Йосифом Шмондюком, чільні громадські діячі, організована молодь та комбатанти з praпорами і численні миряни з Ню Йорку і околиць зустрічали патріярхорівного голову Української Католицької Церкви, що приїхав на двотижневий побут в стемфордській єпархії, закінчуючи свої дво-місячні відвідини на північно-американському континенті. Кардинал Йосиф від'їде до Боготи, Кольомбія, 18 серпня на однотижневий Світовий Евхаристійний Конґрес, а опісля на відвідини українських поселень в країнах Південної Америки.

Верховний Архиєпископ прибув з Дітройту в товаристві Преосв. Ярослава Ґабра, єпископа Шикаґівської єпархії, Преосв. Ніля Саварина, єпископа едмонтонського, о. ігумена Миколи Когута, ЧСВВ, та свого особистого секретаря о. шамб. Мирослава Марусина. Крім Владики Йосифа, що прибув тут із Стемфорду в товаристві вікарія о. шамб. Емілія Манастирського, офіційна привітальна група світських діячів метрополітального комітету міста Ню Йорку складався із слідуючих громадян: Роман Гуглевич, голова Комітету, Степан [illegible]сма, Йосиф Лисогір, д-р Роман Осінчук, мґр Іван Базарко, Ярослав Пастушенко, д-р Ярослав Восвідка, Іван Флис, Леонтій Крушельницький, Аполінарій Осадца, д-р Богдан Олесницький, Олександер Соколишин, Володимир Душник, Роман Гойдиш, Михайло Лучуф.

Від Бруклинської Римо-Католицької дієцезії вітав українського Кардинала Преосв. Джозеф П. Деннінґ. Рівнож присутній був о. шамб. Джозеф Г. Факс, капелян церкви на летовищі. Привітання від міських властей зложив президент дільниці Квінс, Маріо Дж. Каріелло, який вітав Кардинала Йосифа як „борця - страдника за українську Церкву і нарід" у цьому місті, де „народилася релігійна свобода в Америці".

Крім міської поліції, що в її рядах було двох українців — лт. Михайло Лучуф та серж. Григорій Полчій — порядок під час привітання вдержували українські комбатанти, що й уформилися в почесну охорону Верховного Архиєпископа після його прибуття на летовище. Членами цієї охорони були: д-р Іван Козак і Дам'ян Захарченко (ОбВУА); Мирон Левицький (УСС); Лев Футала (Т-во б. Вояків УПА ім. ген. Т. Чупринки); Іван Хома і Юрій Лопатинський (Об'єднання кол. Вояків УПА); Мирон Заліський і Степан Чума (Братство Броди-„Лев"; д-р С. Федюк і А. Боднарчик (І УД УНА); Михайло Гузар, Маріян Тимчишин, Григорій Полчій (Укр. Католицькі Ветерани при Церкві св. Юра); рівнож Юрій Ференцевич і д-р Володимир Савчак від Пласту та Євген Гановський і Корнель Василик від СУМА.

У склад триченної привітальної делеґації від УНРади входили д-р Кость Паньківський, д-р Володимир Михайлів і д-р Роман Барановський.

Серед великого числа представників різних організацій і громадських установ були: Марія Душник, д-р Ярослав Падох, Роман Слободян, від Українського На-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф, вийшовши з літака в Ню Йорку в середу, 31-го липня, вітає Владик та представників Громади, які очікували там, щоб його привітати. *(Фото: Вол. Грицин)*

НАЙКРАЩЕ ПОБАЖАННЯ: УКРАЇНСЬКА ЄДНІСТЬ

КІНЦЕВА ПРОМОВА ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО НА БЕНКЕТІ В НЮ ЙОРКУ

Дорога і Люба Громадо!

Коли так глядіти по всій залі, казочно украшеній і дуже гарній, коли слухати тих милих хорів, солів і промов, то передовсім зворушує нині глядача, коли я таким спочатку хочу й бути, зворушує те, що у тих численних головах, які тут зібралися, що в них, і яка думка родиться, і яка думка дозріває.

Це не маловажна річ, коли така величезна громада, і то найбільше вибраних людей, представників організацій, засіла отут, і не бездільно, чи лише для забави, але вислухує промов і сама над ними глибше застановляється і хоче їх передумати, перетворити і зробити в своєму житті директивами дальшого діяння.

Америка має вже своє славне, велике ім'я. Має його в політичному світі, як величезна потуга. Має його також, як країна вироблених дипломатів, і вона славна і культурою, а понад всіми — своєю цивілізацією. Та дві речі вона передовсім перейняла від давнього клясичного грецького світу. Перейняла вона два дуже поважні чинники, які цвіли в давній Греції, а саме спорт і симпозіони — Ви звете їх по-Вашому бенкетами. Ці симпозіони, скажім навіть по-українськи — пири Ваші, та не звичайні тілесні, але вони перемінювались в духовні, з найглибшими застановами, а яким найкращий вислів дав недосяжний грецький філософ Платон. Там виводив він найглибші уми в своїх діялогах, і самий при цих симпозіонах, і звеличав їх, як засіб і середник злучити громаду, яка прийшла на розмову вияснити важкі питання, а водночас і дати їм оту духову насилу.

І коли нині так слухати, як сказав я вже, і співів, і розмов, і бесід, і солів, і виступів таких гарних хорів, слухати глибоких промов, я не кажу для звеличання, але все ж таки з новими поглядами, з дальшими горизонтами, і то промов, які завдяки ось тут приявному представникові архиєпископа Кука, і з другого боку Високопреосвященнішому Архиєпископові [Мстиславові], які зливаються в одну прегарну мелодійну симфонію. Це симфонія життя українського народу і його співжиття мирного.

Ню Йорк славний нині на ввесь світ, як осередок — мозок всіх націй. Вони зібрані отут у Ваших Об'єднаних Націях. Коли б я нині шукав за найкращими побажаннями для Вас в нинішній хвилині, після отих глибоких застанов, після тих пам'ятних і незабутніх переживань, люба Громадо, я не находжу кращого побажання, як те, щоб ота численна могутня Українська Громада Ню Йорку стала сторожем української єдности, щоб вона повсюди допомагала, перестерігала, дбала про ту найконечнішу для нас умовину дальшої праці, а саме про єдність українського народу в його національному і релігійному житті.

Президент Джансон, віце-президент Гомфрі і Ричард Ніксон привітали Кардинала Йосифа

Ню Йорк. — Під час величавого бенкету на честь Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа в готелі Валдорф Асторія в суботу, 3-го серпня, прочитано три привітальні телеграми: від президента Линдона Б. Джансона, від віце-президента Гюберта Г. Гомфрі та колишнього віце-президента і теперішнього кандидата на республіканського кандидата на президента країни, Ричарда М. Ніксона. Нижче поданий дослівний тескт телеграм в українському перекладі:

ТЕЛЕГРАМА ВІД ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА

Білий Дім, Джансон Ситі, Тексас

Його Еміненція
Кардинал Йосиф Сліпий
Готель Валдорф Асторія, Ню Йорк

Це велика приємність для мене приєднатись до визначних провідників української спільноти у привітанні Вас з нагоди Ваших перших відвідин наших берегів. Американський нарід поважає Вас, як слугу Вашої Церкви і Вашого улюбленого народу. Ваші терпіння і посвята повинні надхнути всіх наших громадян до підтримки справи волі і людської гідности скрізь і всюди.

Линдон Б. Джансон

ТЕЛЕГРАМА ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА Г. Г. ГОМФРІ

(На руки Владики Йосифа Шмондюка)

Прикро мені, що не маю змоги бути разом з Вами на цьому вечорі та вшанувати Його Еміненцію Йосифа Кардинала Сліпого.

Приєднуюсь до Вас у звеличуванні (пошануванні) цього великого мужа, якого віра, провідництво і відвага, як духового провідника українського народу, здобула для нього загальну повагу.

Мої найкращі побажання Вам усім, учасникам бенкету.

Щиро відданий,
Гюберт Г. Гомфрі

ТЕЛЕГРАМА РИЧАРДА М. НІКСОНА

Ваша Еміненціє!

Прошу прийняти від мене сердечний привіт з нагоди Ваших перших офіційних відвідин міста Ню Йорку. Майже двадцять років мучеництва Вашої Еміненції безбожниками стали символом тієї темної доби, в якій колись суверенні народи із великою спадщиною все ще не мають можливости користуватися національною свободою.

Це привітання Вас з приїздом до нашого найбільшого міста є ще одним символом, тому що Ню Йорк є домом для багатьох людей різного походження, які зуміли зажити разом у творчій гармонії.

Я бачу теж і третій символ у Ваших відвідинах, яким є краща будучність, коли ті, які є позбавлені основних прав та вольностей, зможуть вкінці з'єднатися в одну щасливу сім'ю з вільним світом.

Нехай Ваш побут залишиться для Вас пам'ятним.

Ричард М. Ніксон

СЛОВО ВПРЕОСВ. ВЛАДИКИ МСТИСЛАВА

АРХИЄПИСКОПА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В ЗСА НА БЕНКЕТІ В ЧЕСТЬ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО В НЮ ЙОРКУ

Ваше Блаженство, Преосвященні Владики, Всечесні Отці, Побожні Сестри, Пані й Панове, Достойна Громадо!

Найперше — складаю сердечну подяку Преосвященному Єпископові Стемфордському Йосифові за те, що був ласкавий запросити мене на цей бенкет, який являється одним з фраґментів величавих урочистостей, пов'язаних з приїздом до ЗСА Блаженнішого Владики Митрополита і Кардинала Йосифа. Дякую Владиці й за те, що дав мені нагоду бути гостем і свідком цього урочистого зібрання, зібрання, що відбувається в найбільшому місті, в Ню Йорку, а до того ще й в місті осідку моєї катедри.

Достойний Господар бенкету запросив мене до слова, бажаючи, пра вдоподібно, цим словом збагатити зміст сьогоднішнього зібрання. Признаюся, — поставлено мене перед нелегким завданням, а тому згори прошу тут приявних дарувати, коли мій вислів буде далекий від ваших сподівань.

Українська Громада Північної Америки переживає безперечно велику в своєму

Преосв. Владика Мстислав

житті подію, яка хоч і відбувається на вужчому терені українського розселення в світі, проте — своїм змістом сягає далеко поза цей терен. Зовнішньою прикметою події являється велика, а може й безмежна радість що її переживають вірні Української Католицької Церкви. Русло цієї радости широке й повноводне, зокрема тому, що його засилюють аж кілька джерел. Головним, на мою думку, є до певної міри несподівана присутність

(Закінчення на стор. 3-ій)

Генерал-полковник Олександер Загродський помер у Ню Йорку

Ген. Полк. О. Загродський

Ню Йорк. — В неділю дня 4 серпня ц. р. перед полуднем помер тут у своєму помешкані несподівано від розриву серця на 79-ому році життя генерал - полковник Армії УНР Олександер Загродський, один із найбільш заслужених бойових старшин українського війська, лицар Ордену Залізного Хреста і голова його Орденської Ради, нагороджений всіма іншими орденами Армії УНР. Вступивши до української національної Армії в перших днях відрoження Української Держави, перебув у рядах цієї Армії на високих командних постах всі її походи і бої. Зокрема був Покійний одним із ініціяторів і командирів славного Першого Зимового Походу, в якому був заступником командарма — сл. п. ген. полк. Михайла Омеляновича-Павленка та командувачем Волинської Групи. На еміґрації був активним громадським діячем, займався організуванням колишніх вояків українського війська та перевидавав рідкісні твори з історії визвольної боротьби України нових часів. Був почесним членом Об'єднання бувших Вояків Українських Армій. Час і порядок похоронних обрядів буде поданий в наступних числах „Свободи".

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ВВЕСЬ ТИСК МОСКВИ, ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА ВІДСТОЯЛА СВІЙ ЛІБЕРАЛЬНИЙ КУРС

Прага. — Протягом цілого минулого тижня очі всього світу були звернені на Чехо - Словаччину, на території якої — у містах Черна і згодом Братіслава — відбувся нерівний бій між репрезентантами Комуністичної Партії Чехо - Словаччини та центральними комітетами Комуністичної Партії Совєтського Союзу і комуністичних партій Східньої Німеччини, Польщі і Болгарії. Змагання ішло за те, щоб Чехо - Словаччина зрезиґнувала із започаткованого нею курсу демократизації й унезалежнення від Москви й інших членів Варшавського Пакту. Перша зустріч представників Центральних Комітетів Комуністичної Партії Чехо - Словаччини, очолюваної Олександром Дубчеком, та Центральним Комітетом Комуністичної Партії Совєтського Союзу під проводом Леоніда Брежнєва, яка відбулася в днях 29-го липня до 1-го серпня ц. р. у містечку Черна на території Пряшівщини неоподалік від кордону із Закарпаттям, закінчилася успішно для провідників чехо - словацької компартії, які в чотириденних нарадах зуміли відстояти обраний ними курс на демократизацію країни і вимогу невтручання у внутрішні справи ЧССР. Закінчилася конференція центральних комітетіт КПСС і КПЧ коротким комунікатом про те, що обидві сторони обмінялися поглядами на важливі для них питання й інформаціями про ситуацію в їхніх країнах і розглянули шляхи „для дальшого розвитку традиційних дружніх взаємин між партіями і народами СССР і ЧССР на принципах марксо - ленінізму і пролетарського інтернаціоналізму". Єдиним конкретним вислідом конференції в Черні було рішення звернутися із закликом до комуністичних партій Болгарії, Угорщини, Східньої Німеччини й Польщі відбути спільну зустріч у Братиславі в дні 3-го серпня 1968 року. Із заяв складених президентом ЧССР Свободою, провідником КПЧ Дубчеком та іншими членами проводу компартії Чехо-Словаччини, виходило б, що провідники совєтської репрезентації, в склад якої входили майже всі члени ЦК, в тому й ген. секретар Комуністичної Партії України П. Шелест, були примушені погодитися із становищем чехо - словацької компартії і що, з другого боку, остання пішла на деякі концесії, мабуть, щодо обмеження полеміки і критики у взаєминах з КПСС й іншими компартіями. В політичних колах переконані, що на переможний для ЧССР вислід переговорів у Черні вплинуло прихильне для чехо-словацької компартії ставлення проводів комуністичних партій Франції, Італії та Югославії, які відкрито підтримали лібералізаційний курс в ЧССР і перестерегли Москву перед будь - якими спробами мілітарної інтервенції, подібної до тої, що була в Угорщині в 1956 році. Примирливе становище до чехословацьких вимог мали зайняти і представники комуністичної партії Угорщини під проводом Кадара. Перемогою для Праги, як виходило б із заяв Дубчека й інших керівників чехо - словацької партії й уряду, закінчилася й одноденна зустріч із представниками СССР, Східньої Німеччини, Польщі, Угорщини та Болгарії у Братиславі, вислідом якої було схвалення розлогої, на 11.500 слів, плятформи про конечність замирення у В'єтнамі та із подрібною програмою розв'язки різних внутрішньо - політичних питань. У своєму виступі під час телевізійної передачі в неділю, 4-го серпня у Празі, Дубчек заявив, що конференції в Черні і в Братиславі відкрили нові перспективи для лібералізації країни.

„СВОБОДА" ПІСЛЯ ОДНОТИЖНЕВОЇ ПЕРЕРВИ

Минулого тижня, від 29-го липня до 3-го серпня, появилося тільки одне надзвичайне видання „Свободи", з уваги на необхідність запляновного вже давно деякого ремонту та відпустки працівників. Починаючи з сьогоднішнім числом, „Свобода" знову появлятиметься нормально, кожного дня, вичерпуючи поступово також залеглі матеріяли.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Партійні плятформи

Американські політичні партії різняться від європейських особливо тим, що вони не мають постійних програм. Їхніми насправжніми програмами є плятформи, схвалювані щочотири роки на передвиборчих партійних конвенціях. Програмова плятформа є неначе вихідною точкою для президентського кандидата, бо, логічно, тільки такий кандидат підходить взагалі під голосування, який погоджується цілком із партійною плятформою. Актуальний приклад: потенціяльний кандидат на віце - президента від Демократичної партії, сенатор Едвард Кеннеді, буцім-то, за твердженням преси — узалежнює свою згоду стати таким кандидатом тільки від того, чи конвенція Демократичної партії прийме становище супроти проблеми В'єтнаму й В'єтнамської війни згідно з поглядами його покійного брата сенатора Роберта Кеннеді.

Схвалювані на передвиборчих конвенціях партійні плятформи тільки морально зобов'язують обраного з даної партії нового президента З'єднаних Стейтів. Ставши вже не партійним кандидатом, а відповідальним за долю держави й народу лідером — президент мусить керуватися іншими критеріями, ані ж ті, що ними керувалися партійні діячі на передвиборчій конвенції. Все ж, це плятформи це таки ідеологічне обличчя партій. І партійні історики мусять брати їх на увагу. Вони таки віддзеркалюють течії, які існують в кожній із двох великих американських партій, і ті зміни, які сталися за минулих чотири роки від останнього такого з'їзду.

Американсько - українська громада має республіканців і демократів. Одні й другі є між членами керівних органів Українського Конгресового Комітету. Тому вже за традицією видатні українські республіканці й видатні українські демократи виїздять на обопартійні конвенції і стараються там впливати, щоб американські політичні партії не забували про існування у світі поярмлених Москвою народів і в першому їх ряді — українського народу. Це нелегка справа в добі офіційної співіснувальної політики. Але в обох американських партіях є також противники цієї політики, є також приятелі поярмлених народів, є приятелі визвольної справи України. І тому партійні конвенції і тамтешні наради Комісій Плятформ є доброю нагодою для актуалізування цієї справи.

„Варшавський пакт" і НАТО

Завдяки поступливій політиці західніх союзників у боротьбі проти гітлерівської Німеччини, Сталін зміг посунути свої дивізії і, фактично, кордони СССР далеко на захід. Так „постали" під московсько - совєтським багнетом країни - сателіти, раніше незалежні держави: Польща, Східня Німеччина, Чехо - Словаччина, Угорщина, Югославія, Румунія, Болгарія і Албанія, з накиненими комуністичними урядами. З наказу Москви в 1955 р. було створено „Варшавський пакт". Югославія до нього ніколи не входила, Албанія з членства того пакту вийшла в 1962 р., вірніше її випросили за підтримку червоного Китаю. Війська Румунії цього року не брали участи в маневрах країн Варшавського пакту, як і війська Чехо - Словаччини. Таким чином, з восьми сателітних країн нині до Варшавського пакту практично належать лише чотири та СССР. За 25 років наступили великі зміни на Сході Европи: Москва втратила позицію керівного центру комуністичного руху, в країнах - сателітах значно посилився гін до свободи й відходу від СССР, в самому Совєтському Союзі поневолені нації почали чинити активніший спротив ворогові.

Створений оборонний союз вільних держав НАТО також зазнав деяких змін. Найбільша та, що Франція відкликала з НАТО свої війська і головну квартиру НАТО довелось перенести із французької території до Бельгії. Це було викликане політикою де Голля, який, однак, кілька місяців тому, під час червневих заворушень у Франції, кинув гасло „Геть з комуністичними диктаторами". З добре поінформованих кіл, про що писав „Ню Йорк Таймс" з 26 липня, інформують, що при військах НАТО все таки залишились деякі французькі летунські й допомогові з'єднання і що на випадок „серйозної совєтської провокації" Франція піде по стороні своїх західніх союзників", себто по стороні НАТО.

Кількість совєтських та „варшавопактських" дивізій у Европі значно перевищує кількість дивізій країн членів НАТО, щоправда, останні краще озброєні. Але не в кількості сила, а головна сила — в справедливості. Вже й у сателітних країнах розглядають совєтську армію, як армію окупанта.

В. Чапленко

„Півторадурацький" у ролі поліційного посіпаки

Це так назвав колись гумористі Остап Вишня ревного вислужника перед владущими чинниками Олексія Полторацького: Полторацький - „Півторадурацький". І тепер Комітет державної безпеки СССР використовує його в боротьбі з „ідеологічною диверсією", як там тепер кажуть, з а л и ч к о в у ю ч и відновлення сталінізму. У ч. 56 „Літературної України" (з 16 липня ц. р.) надруковано статтю Полторацького - „Півторадурацького" „Ким опікуються деякі „гуманісти". „Деякі „гуманісти" — це ті українські письменники, що свого часу підписали протест проти арештів українських письменників та науковців — С. Караванського, братів Горинів та інших, а тим самим і проти відновлення сталінських методів диктатури, що ними користується тріюмвірат Брежнєва - Косигіна - Підгорного. Застосування цих методів особливо посилили після відповідної постанови квітневого пленуму ЦК КПСС, скерованої в основному проти незалежного мислення інтелігенції. Отож і взялися тепер „проробляти" тих письменників, що виступили були проти поліційної сваволі. Імен цих письменників, за винятком двох, що „покаялись", у пресі ще не називають, а тільки безіменно, хоч іноді, як побачимо далі, прозоро „пророблюють", вимагаючи „каяття". Стаття Полторацького - „Півторадурацького" — одна з ланок цієї „проробки".

— „...Украї дивує поведінка деяких наших літераторів та наукових працівників, які підписали листа, виступаючи в ролі захисників осіб, що стали на гарячому ідеологічних диверсантів, — пише Полторацький - „Півторадурацький" у своїй статті. — Ім, бачите, „неприємно" і навіть „ніяково" перед буржуазним Заходом, що ці державні злочинці засуджені радянським судом і спокутують свої злочини".

Але поліційна диктатура не була б диктатурою, якби вона обмежувалась тільки такою „словесністю" — тільки словесною „проробкою". Як довідуємося з газети „Українське життя" з 14 липня ц. р., декого з цих письменників уже позбавлено роботи — Михайлину Коцюбинську, Зиновію Франко, Леоніда Ящеика. Але серед учасників цього протесту є такі заслужені перед „радянською владою" діячі, що їх не так легко звільнити, такі, як М. Стельмах, депутат Верховного Совєту СССР, Олесь Гончар, голова Спілки письменників України, та інші. Тим то їх і Полторацький - „Півторадурацький" на прізвища не називає, а тільки прозоро на одного з них, на Гончаря, натякає. „От ви, наприклад, талановитий літератор (не називаю вашого прізвища, щоб переконатися, що глибоко переживаєте свій вчинок), автор одної з кращих книжок про вітчизняну війну... Чому ж ви тепер граєтеся в „гуманізм" і захищаєте того, хто зраджував і зраджує батьківщину, наш народ?" Як відомо, Гончареві „пришили" тепер ще й ідеологічну збоченість у романі „Собор", справу, яка без сприяння протесту, можливо, й не була б витягнута на світло денне, бож писавши цей роман, Гончар додержувався постанов уряду про охорону пам'яток старовини та природи. Але Гончар і в справі цього роману не „кається", ба, ще й боронить його в своєму виступі на ювілейному засіданні (на ювілеї його 50-річчя). „А за „Собор" скажу: вважаю цей твір не менше патріотичним, ніж „Прапороносці", — казав він під „бурхливі оплески" присутніх. — „Собор" написаний з позицій ленінських, з позицій інтернаціональних". (Подаю за газ. „Новий шлях", ч. 29 з 20 липня ц. р.).

Щоб показати „дурнішим" за нього М. Стельмахові, Олесеві Гончареві та іншим, „ким вони опікуються", Полторацький - „Півторадурацький" заповзявся за всяку ціну „знеціннити" Чорновола та Караванського. І робить це він за прикладом і схемою думання свого начальника - помічника київського прокурора Малого, що свого часу спробував був „знеціннити" цих же таки письменників через київське радіо, як про це я писав уже в „Свободі". Як це робив і Малий, П о л т о р а цький - „Півторадурацький" уживає слів „письменник", „мистець", „інтелектуал" у зневажливому значенні (бере в іронічні лапки). Так само, як і Малий, він, виконуючи доручену йому роль поліційного посіпаки, оббріхує, перекручує факти тощо. От, наприклад, згадавши видавництво Першої української друкарні в Парижі, яке він свого часу відвідав і бачив, як директор його сам підмітав підлогу, та ще й сказав: „Ви називаєте нас запроданцями капіталістів, — а хіба запроданцям довелося б самим підлогу замітати?" він, проте, зазначив: „Однак „бідний" пан директор знайшов таки кошти й папір для розкішного видання книжки „Лихо з розуму". Тобто натякнув на те, що капіталісти фінансують еміґрантські видання. Ба більше: Полторацький - „Півторадурацький" навіть справжнього, партійного комуніста Івана Колянського називає „українським націоналістом з Канади"!

Про поліційну аґентурність цього виступу Полторацького - „Півторадурацького" свідчить і те, що він використовує в своїй статті матеріяли з архіву КҐБ — зізнання арештованого „пандотця" М. Г д е ш и н с ького, „покаяний" лист С. Караванського, видушений з нього 1960 року, коли його випускали з ув'язнення, а можливо й текст протесту письменників, що його він маленькими дозами цитує.

Але в аранжерії цього виступу Полторацького - „Півторадурацького", крім розглянутої потреби „напутити" несухняних письменників, була ще й інша мета. Справа в тому, що отой, згаданий вище виступ Малого чули тільки українці за кордоном, тим часом як „радянські" громадяни чули це з закордонних радіостанцій, що передавали це в справжньому, неперекрученому вигляді. Отож виникла потреба „поясняти" це громадянам з позиції КҐБ. Про це пише Полторацький - „Півторадурацький" на початку своєї статті: „Останнім часом західня пропаганда аж надто зацікавилась радянською літературою й наукою". А далі згадує радіостанції Ватикану, „БіБіСі", „Голос Америки", „Дойче Велле" та „інші", які інформували „радянських" громадян про справи Чорновола, Караванського й інших.

Тільки ж „радянські" громадяни знають, хто говорить правду, а хто бреше. Недаремно ж там склалася народна мудрість: у „Правді" немає „ізвєстій" (вістей), а в „Известиях" правди".

Є в статті Полторацького - „Півторадурацького" й для нас корисне: цитати з протесту письменників та свідчення про те, що В. Чорновіл, всупереч поширеній серед наших людей чутці, що він помер, — живе. У статті про нього читаємо: „Може, Чорновіл тепер подумає, як перед народом спокутувати свої злочини. Йому дасться така можливість"...

Д-р Михайло Біда

ФЕДЕРАЛЬНА РЕЗЕРВНА СИСТЕМА ЗСА

(1)

Федеральна Резервна Система (The Federal Reserve System) почала діяти в ЗСА з 1914 р. Її обов'язком є регулювати справи банкової системи та емісії відповідної кількости грошей, а також дбати про зріст цілої економіки країни. Федеральна Резервна Система встановлена Конгресом ЗСА для обслуги та обезпечення грішми всього народного господарства, а втім і уряду ЗСА та його установ. Теж обов'язком цієї Системи є регулювати загальну кількість грошової маси (currency plus deposits) в усьому народному господарстві та підтримувати монетарні й кредитові сприятливі умови для здорової торговельної активности в ділянках: торгівлі, промислу та сільського господарства.

Організація ФРС

Федеральна Резервна Система складається з таких органів:

1. Правління Директорів (The Board of Governors);
2. 12 Федеральних Резервних Банків (The 12 Federal Reserve Banks);
3. Федеральний Комітет Відкритого Ринку (The Federal Open Market Committee);
4. Федеральна Дорадча Рада (The Federal Advisory Council);
5. Банки - члени (The members banks).

1. Правління Директорів складається із сімох членів іменованих президентом ЗСА та затверджених Сенатом ЗСА. Члени правління директорів одержують по 20,000 дол. річної платні (платня з 1960), а їх каденція триває 14 літ. Тут так практикується, що каденція одного члена управління директорів кінчиться щодва роки; а це тому, щоб охоронити уряд правління директорів від більшого впливу та тиску збоку політичних партій. Правління Директорів є відповідальне за всю політику 12 Федеральних Резервних Банків. До його компетенції належить строга контроля й реґулювання тих банків, а теж реґулювання всієї банкової системи в ЗСА.

2. Кожний з 12-ох Федеральних Резервних Банків обслуговує одну господарську округу. Керівництво тих банків міститься в містах: Бостон, Нью Йорк, Філядельфія, Клівленд, Річмонд, Атланта, Шикаго, Ст. Люїс, Міннеаполіс, Кензас Сіті, Даллас і Сан Франсіско. Кожний Федеральний Резервний Банк є заснований на принципі продажу стаків (акцій) своїм банкам-членам, які є зобов'язані купувати їх. Банки - власники стаків дістають 6% дивіденди й мають право вибирати 6-ох із загальної кількости 9-ох директорів (кожний з 12-ох Федеральних Резервних Банків має 9-ох директорів). З цих 6-ох директорів, що їх банки - члени як власники стаків мають право вибирати, три повинні бути банкірами, а дальші три повинні репрезентувати торгівлю, індустрію (промисл) і сільське господарство своєї округи. Решту трьох директорів призначає правління директорів, щоб вони репрезентували суспільство. Треба зазначити, що федеральні резервні банки не працюють для зиску, але вони віддають свої послуги для добра та інтересу всього суспільства.

3. Федеральний Комітет Відкритого Ринку складається із сімох членів правління директорів і п'ятьох президентів федеральних резервних банків. Отже, ціла управа складається з 12-ох осіб, які визначають систему політики відкритого ринку та його операційних дій, тобто купівлю і продаж державних цінних паперів (Ґоверимент секюрітіс) на відкритому ринку. З допомогою відкритого ринку федеральні резервні органи всякими операційними діями та засобами стараються контролювати та керувати обсягом та масою банкових кредитів. Треба признати, що правління директорів само особисто не визначає політики відкритого ринку; тут лише його сім членів у заряді відкритого ринку становлять більшість, а це практично означає, що вони можуть вести господарську політику так, як уважають за відповідне.

4. Федеральна Д о р а д ч а Рада складається з 12-ох приватних комерційних банкірів, вибираних на однорічну каденцію 12-ма федеральними резервними банками. Ця дорадча рада зустрічається з правлінням директорів періодично, але їхня сила у правлінні не рішає, вони мають лише дорадчий голос. Вони своїми голосами та заувагами насвітлюють фактичний стан та погляд щодо економічної політики всіх 12-ох округових федеральних банків.

5. Банки - члени разом з усіми національними банками є зареєстровані федеральним урядом ЗСА; сюди враховуються теж і стейтові банки, що хочуть бути членами.

Сьогодні в ЗСА є приблизно 14,000 банків, а більш, як половина їх є членами федеральної резервної системи. Треба зазначити, що не - членами є дуже мала кількість банків — переважно малі банки й при тому вони репрезентують ледве 15% із загальної суми депозитів федеральної резервної системи. Усі урядові Федеральні Резервні Банки є виконавцями монетарної політики, яку ведуть правління директорів і урядові відкритого ринку в порозумінні й за згодою Федерального Скарбового Уряду та інших державних аґенцій, які стараються, щоб фінансова політика була дуже раціональна й уміло проваджена і спріяла економічному розвиткові та добробутові всього населення країни.

Функції Федеральної Резервної Системи

До обов'язку Федеральної Резервної Системи належить держати для своїх банків-членів резервні фонди. Кожний банк - член мусить згідно з приписом права держати готівкову резерву (запас) на депозитному конті в федеральному резервному банку своєї округи. Кожний банк - член може також, коли він собі того бажає, держати надмірні запасові фонди до висоти приписаної правом. Ці резервні запасові фонди, збалянсовані в резервному банку, є необхідним контрольованим контом (есенціелі чекінґ екавнт), де банки - члени є з підтриманні федеральною резервною системою, подібно до того, як індивідуальна особа має своє контролюване конто (чекінґ екавнт) в комерційному банку. Банки - члени завжди мусять держати свої запасові фонди згідно з законними постановами. При тому вони можуть свобідно вибирати чи додавати відповідну суму грошей із свого конта, коли вони потребують певних грошових сум для розрахунку із своїми клієнтами. Вони теж можуть свобідно вибирати потрібну суму грошей із запасових фондів. Тут треба зазначити, що банки - члени не дістають жадних відсотків за свої зложені запасові фонди в федеральному резервному банку.

(Далі буде)

СОЮЗОВЦІ! ВСІ БЕЗ ВИНЯТКУ ЗУСТРІЧАЙМОСЯ З ЧЛЕНАМИ ЕКЗЕКУТИВИ УНСоюзу НА ОКРУЖНИХ ЗБОРАХ. НЕХАЙ НА НИХ НЕ ЗАБРАКНЕ НІКОГО З ВАС!

З НАШИХ БУДНІВ

ХАРАКТЕРНИКИ

При всьому моєму респекті й пошануванні до великого рабіна українського гумору, редактора „Лиса Микити" Едварда Козака-Еки, при всьому моєму захопленні його прекрасним мистецтвом, з жалем і смутком мушу тут заявити, що одною з його картин я аж ніяк не захоплений, а то можна б сказати, тяжко пригнічений... Я маю на гадці несамовитий, просто, образ „У січовій кузні", що в каталозі виставки картин Е. Козака в Ґалереї носить число 19, і ще до офіційного її відкриття був замаркований зірочкою, значить проданий „на пні".

Господь Святий знає, звідки Екові прийшла до голови така несусвітня ідея!.. Уявіть собі трьох запорожців-характерників, власне не козаків, а чортів, що витягли десь з болота, бідного, зачуханого, — як каже М. Понеділок, — українського дідька! Вхопили в свої медвежі лапи, затягли до січової кузні і там узяли його в обертаси: один звитяга, викапаний Тарас Бульба, регоче на всі 2½ зуби і роздуває жар міхами, другий цупко держить дідька за роги та хвостюру, а третій — справжній демон, виволік обценьками чортячого язика, розпластав на ковадлі і гатить по ньому здоровенним молотом!

Картина, від котрої стає вам холодно і жарко, страшно і смішно, а при тому всьому огортає вас жаль і співчуття до бідолашного дідька, що попав у таку халепу. До речі, його незавидній долі співчувають навіть найменші глядачі, такі от, як Петрусь, синок панства Кобзярів, власників пансіону „Ксеня", де відбувається виставка.

— Мамо, — сказав малий Петрусь, п р и глянувшись картині, — а я дам тому чортові полизати кав-гумі, бо йому дуже язика спалило... (Що сказав, те й вконав!)

„Співчування" викликає саме той момент, що у могутніх козачих руках бідний чорт виглядає, як паршива, беззахисна собака... Таким, зрештою, і змальовує його народна демонологія, що в неї український чорт ніколи не втішався великою повагою. В інших народів чорти — це демони, Мефісти, а в нас — зачуханий, обшолений дідьчище, що сидить десь у трясовині, в дуплі чи в комині, радше смішотворний, ніж страшний покруч, з цап'ячою головою і свинячими ратицями, що навіть назви гідної не має. Народ дражнив чорта „куцим" або „куцохвостим", а з леґенд-переказів, із творчості Гоголя і Стороженка знаємо, що так звану „нечисту силу" легко міг загнуздати не лиш козак-характерник, але й простий дядько, як коваль Вакула з „Ночі під Різдво".

У порівнянні з нікудишним чортячим плем'ям — якими ж бравурними, фантазійно-бароковими являються постаті славних лицарів запорізьких у творчості нашого незрівняного Еки - Е. Козака! Він закоханий у козацьку бувальщину одержимою любов'ю свого незабутнього товариша по кисті, покійного Миколи Бутовича. Може загадка цієї великої пристрасти Е. Козака скривається і в тому, що він же сам козацького роду!

Ікер

Марія Левицька

МІСТО СОНЦЯ

На півдні пустельного стейту Арізона лежить місто Тусан, що колись належало до Мехіка і звалось Олд Пуебло. Місто поблизу індіянського резервату, до кордону всього 65 миль. Нині це модерне американське місто, із слідами еспанського минулого. Теплий соняшний клімат приваблює сюди туристів круглий рік. Багато з них, потрапивши в це підсоння, залишаються тут назавжди, щоб лікувати ревматизм, „сайнус" чи недуги суглобів, тому місто швидко розростається. За 15 років людність зросла з 48.000 до 250.000.

Місто у мережі гір: з півночі Санта Каталіна, з полудня — Санта Рітас, з Заходу найближче до міста гори Тусан, а зі сходу Рінконс. Кожна частина тих гір має свою красу. При сході чи заході сонця верхи гір дивно відсвічують, захоплюючи око людини. Гори й ріка Санта Круз привабили й праісторичних індіян заселити ту долину. Нині в цій околиці знаходиться їхня резервата. Тому, що Тусан захищений від півночі високими горами, тут тепло й сухо навіть у зимовому сезоні. Температура в зимових місяцях доходить до 75 і 80 ф. і мешканці можуть опалюватись, зате ночі холодні, бо місто лежить 2.600 ф. понад морем.

Чим можна займатись у тій частині Арізони під час відпустки? Плаванням на річках чи озерах, ловленням риби, їздою на конях, грою в теніс чи ґольфа на 15 ґольфових полях, прогульками в недалекі гори, де прекрасні водопади і городи-парки, так зв. „Дезерт Гарден". Любителі зимового спорту знайдуть приємність в їзді на лещатах. Треба лиш виїхати поза місто яких 45 миль в сторону Санта Каталіна, а там гора Лемон 9.000 ф. височини. Це найкраще місце до такого спорту.

Початок заснування міста Тусан сягає 1777 р., коли Еспанія володіла Мехіком. У 1821 р. Мехіко проголосило свою незалежність, а в 1854 р. частина Арізони з містом Тусан підпала під контролю Америки. Від 1867 р. до 1877 р. Тусан був столицею Арізони, з осідком губернатора, заки той перенісся до Прескот, опісля до Феніксу. Тусан не був ніколи фармерським центром. Аґрикультура обмежується до кількох цитрусових садів і кількох бавовняних плянтацій. Тусан, це радше університетське місто. Університет побудований у найкращій дільниці. Вулиці кемпусу обсаджені пальмами й оливковими деревами. Університет має всі наукові відділи. Цього року поширюють кемпус за рахунок кількох вулиць, сусідніх із університетом: на місці повалених домів станутъ нові будинки, в котрих буде поширений медичний відділ. З кожним роком прибуває щораз то більше студентів не лише з Арізони, а й з інших стейтів, навіть з чужих країн. Кожного зацікавить університетський антропологічний та історичний музей, музей мистецтва, геологічний музей та коледж нуклеарних наук. Університет має власний модерний спортовий стадіон, де кожної суботи відбуваються змагання. Університет має також духову оркестру, свою експериментальну фарму біля гір Санта Каталіна, де студенти з зоологічного відділу проводять практичні лекції. За 55 миль на захід від Тусану на горі Кітт Пікк 6.800 ф. є обсерваторія, котрою завідує Товариство Астрономів при університеті. Крім музеїв при університеті, турист знайде ще й інші музеї в місті: Музей-Ґалерія, де можна оглянути твори Тед де Ґразія, музей зоологічний і ботанічний. В зоологічному відділі зібрані опудала звірят і птахів, котрі живуть в Арізоні й північному Мехіко. У ботанічному відділі є будинок з пустельними рослинами, які вже вигинули в пустелі, а тут збережені як зразки, викладені у формі килима.

В Тусан й околиці не бракує парків з пам'ятками з часів індіянських чи еспанських. В одному з них, у Ловел Парку, можна оглянути руїни форту Ловел з часів, коли індіяни з племени Апачі робили останній напад на полудневу Арізону. Форт Ловел був тоді головним пунктом оборони американської армії. В Тусан Мавнтин Парку знаходиться копія старого міста Олд Тусан, де накручують фільми з життя заходу Америки, так зв. „Вестернс". Вперше почали там фільмувати в 1912 році.

Та не лише сам Тусан приваблював туриста, а і околиця міста. Їдучи яких 40 миль на полудень в напрямі мехіканського кордону, в'їздимо в пустелю, а там далі в долину Ґрін Велі. Тут чарівна краса! Долина покрита кущами і різнородними квітами, а найбільше вербиною. Там знайдемо також ловище горбами поля з кущами бавовни. Дальше від Ґрін Велі на полудне, коли переїхати ріку Санта Круз, розкинулась історична оселя Тубак, заснована в 1752 році еспанцями. Звідти виїздила експедиція на північ під проводом Жуан Бабтісті де Анца, котра заклала місто Сан Франсіско. Нині є там історичний музей, осідок артистів-малярів: студії з мистецькими творами, склепи, де можна їх купити. В індіянських склепах, з полудневої резервації племени Папаго, можна купити чи оглянути гарні вироби: килими, ручно ткані на варстатах, вироби із шкіри, із срібла, з глини, що нагадує нам нашу кераміку, з камінців біжутерію, також кошики, підставки на печиво тощо, виплетені з волокна кактуса, дикої конюшини, Медведової трави або лика з пальми.

У Тусані й околицях не бракує місій. Найдавнішою, заснованою в 1690 р. місіонарем з Еспанії Евсебіо Кіно в долині Санта Круз Велі для індіян, є місія „Сан Ксавер дель Бак" — одна з його 24 місій, висунена найдальше на північ. Місія „Сан Ксавер дель Бак" звертає на себе увагу прекрасною структурою з двома вежами з копулами. Цю місію індіяни називають „Вайт Дов оф Десерт". Місія „Сан Жозе де Тумакакорі", заснована в 1692 році Евсебіо Кіно і Хуаном де Сальватієра, як одна з еспанських місій за 40 миль від Тусану, нині зберігається, як національна пам'ятка величної структури, на тлі гір Санта Ріта. Місію „Ін де Сан", закладену дещо пізніше, перетворили в музей, де знаходиться ґалерія мистецтва майже в руїнах.

На полудень від міста розташована військова повітряна база. Мешканці Тусан мають нагоду два рази денно — рано і вечером — приглядатися до ескадр літаків, що перелітають над містом на вправи.

Тут щороку в лютому відбувається традиційне свято „Родео". Вже кілька тижнів перед святом можна стрінути на вулицях старших і молодших у традиційних одягах „вестерн". Родео триває три дні. Свято починається походом через місто на площу, де відбуваються різні гри, як боротьба з биками, перегони на конях, їзда на коровах, стріляння з давньої зброї, різні змагання та співи і танці. Напереді походу іде віз-фастон, запря-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СЛОВО ВПРЕОСВ ВЛАДИКИ МСТИСЛАВА

(Закінчення зі стор. 1-ої)

на північно - американському терені Первоієрарха Української Католицької Церкви Блаженнішого Владики Йосифа, найстаршого не тільки віко і єпископською хіротонією, але й найбагатшого досвідом Ієрарха Української Католицької Церкви.

Другим з черги джерелом радости — це наявність чудодійства Божого Провидіння, яке, як чуємо під час кожної єпископської хіротонії, — немічне лікує, недостаюче поповнює. Цю чудодійну силу Боже Провидіння виявило саме на особі Блаженнішого Владики Йосифа. — Воно скоротило час його довголітніх терпінь у московських катівнях та, по довгих роках примусової неактивности, повернуло Владику улюбленій Ним Церкві. Радість з цього приводу цілком оправдана, і її поділяють не лише українські католики, бо ж Владика Йосиф не тільки Первоієрарх Української Католицької Церкви, вчений і палкий проповідник Божого Слова, але й визначний син нашої нації. Хто-зна чи не останнє було первопричиною довголітнього заслання Владики та його мук і терпінь. Радість братів католиків з приводу звільнення Первоієрарха їхньої Церкви з країни жаху й неволі та його серед них присутности всі ми добре розуміємо, а в тім і я особисто, бо безмежну силу Божого Провидіння пізнав не раз і на собі недостойному під час мого 26-літнього єпископського служіння Богові й Українському Народові, зосібна ж тоді, коли те служіння відбувалося на дорогій усім нам Батьківщині, на Україні, а до того переважно у сторозтерзаному і в крови неповинних мучеників скупаному Києві.

За третє джерело треба вважати глибше в останніх часах усвідомлення загалом вірних Української Католицької Церкви, а його провідною верствою зокрема, дійсної дійсности, яка владно наказує мирянам, духовенству і ієрархії Української Католицької Церкви всі свої сподівання й надії щодо майбутности їхньої Церкви в'язати лише і виключно з особою Блаженнішого Владики Митрополита Йосифа. Крім того, як усім нам бачиться, начальне місце у сподіваннях братів католиків займає стремління довести Українську Католицьку Церкву до вершин найбільше досконалої церковної організації, бачити нарешті її як Церкву помісну, вповні незалежну в своєму внутрішньому управлінні та, що головне, повну українських національних прикмет, до того не лише формою, але й своїм змістом.

Очевидно, в сучасну нам добу, що позначена свавільністю індивідума і розбещеністю людських пристрастей, це ваше завдання не так легко здійснити, тим паче, що, — як вчить нас людський досвід, — не тільки радість та вміння виявити її назовні гори перевертає, бо радість буває різна, радість часом засліплює, засліплює не раз до тієї міри, що людина себе саму не бачить, не кажучи вже про рідного їй по крові й кості, Богом їй визначеного ближнього, свого роду-племени.

Церква Христова — це терен, на якому будується Царство Боже на землі, отой найвищий ідеал християнина за його життя. Та ж Церква вчить нас, що Царство Боже здобувається тільки силою. Очевидно, є певна доля сили і в радості, проте, — остаточно вирішальним у побудові цього ідеалу християнина буде сума інших засобів, а в першу чергу таких як: — вміти терпіти, а часом і страждати за Церкву й найближчого ближнього, вміти тяжко й послідовно працювати, а до того вперто й не зважаючи на „все і вся" та, — найголовніше, — вміти в цій праці бути до останніх границь можливостей здисциплінованим р о б ітником Божого Виноградника. Крім усього, — в цій тяжкій праці не вільно бути догматиком, або, що гірше, сектантом, не вільно засліплюватись тільки мені близьким і догідним та втікати або ховати свій зір від цілости проблем, зокрема тих, що ними живе дана національна збірнота.

Прошу не розуміти моїх слів, як якесь повчання. Я перелічив тільки ті істини, які визнавали ще перші християни та за які вмирали первомученики Віри Христової, а в тім і мільйони страдників за віру та волю і державність України, — наших прадідів і дідів, батьків і матерів та наших братів і сестер, що життя своє віддають за Правду Христову для України по сьогодні, себто і в цей урочистий день, що ось тепер ми його пишно перебуваємо ген-ген далеко поза Батьківщиною-Страдницею.

Тому щиро Вам бажаю, Брати, збагачення у всі засоби, необхідні для осягнення поставленої вами мети, бажаю щиро й нелукаво, бо ж іде тут у першу чергу про Бога і добро Ним визначеного нам найближчого ближнього — українську націю. Про обдарування ж поневоленого українського народу щирим і щедрим добром ви, католики, і ми, православні, повинні постійно дбати, дбати чесно й нелукаво, а по змозі й спільно. Для цього ми повинні нарешті навчитися правді в очі дивитися... А навчимось напевно тільки тоді, коли будемо постійно дбати про духовий контакт з українською людиною, зокрема ж з людиною на Батьківщині, з отією нам дорогою, близькою і рідною по крові й кості людиною, яку саме тепер червона від людської крови Москва знову посилено пробує в ніцість обернути й доценту ограбувати з усього, чим Господь обдарував людину й окремі народи. Для цього ми, на жаль, окремими брамами до Царства Божого поділені, не повинні саме тепер згадувати про прикре, болюче й понижуюче іншого минуле. Саме тепер, як ніколи, ми повинні співдружньо дивитись у майбутнє нашої нації, бо ж спільними сьогодні й терпіння наших людей на Батьківщині, — від Закарпаття по Кубань річку, від лісів Чернігівщини по береги Чорного моря, як і всіх тих, що їх ворог розсіяв по безмежних просторах країни смутку і неволі та різних „мордвинських" таборах знущання й смерти. Зокрема ми не повинні покликуватись на контроверсійні постаті давноминулого, як це, на жаль, мало місце кілька днів тому в Шикаґо. Маю на увазі особу єпископа Іпатія Потія. Коротко кажучи, — будьмо в цю вирішальну для нашої нації годину щирі, одверті й нелукаві та відцураймось тих засобів і методів, що їх накидали нам переважно недруги!

Щоб усі ми тут зібрані були ближчими дійсності, згадаю, що й ми — православні українці, поза Батьківщиною разсіяні, теж не дуже багаті на всі засоби, зокрема ж необхідні в сьогоднішню добу існування світу й нашого народу, хоч і нам присуще палке бажання й охоплююче все більше й більше нас стремління бачити Українську Православну Церкву на вершинах церковної організації, що відповідала б давнім традиціям Української Православної Церкви, вік якої сягає саме в ці дні ось уже 980 літ.

Закінчую своє слово до Вас, Достойна Громадо, зверненням до Блаженнішого Владики Митрополита Йосифа.

Отож, — сьогоднішню нашу зустріч, Владико, вважаю за щасливу годину, одначе надто коротку, щоб висловити все, що, як то кажуть, — на душі лежить.

Ваше повернення до активної діяльности в Божому Винограднику та до безпосереднього керування Українською Католицькою Церквою сталося в пору-час, коли Господь поблагословив на світанок нового дня і цього треба бачити перст Божий.

Довголітнє, в цьому столітті й безприкладне в минувшині, знущання над Церквою Христовою взагалі, а над людиною, як Божим створінням, зокрема, зосібна ж у тій частині світу, що ввійшла в орбіту впливів і експериментів системи, яку позначено повними жахом літерами СССР, сягнули тих меж, коли багатьом здається, що людина вже не спроможна до жадного спротиву, що в рабовласницькій системі СССР вона вже вичерпала всі свої сили, а в тім і духові. Та, як звичайно, Боже Провидіння приходить з допомогою найбільше немічному і сьогодні вже голим оком бачимо, що вже прийшов час-пора, коли саме на Сході Европи відроджуються духові сили людини й ведуть її до визволення, що в процесі цього визволення діє вже ланцюгова реакція, яка охоплює все більше й більше поневолених Москвою людей і народів, в тім числі й нашу Україну. У цьому процесі визволення людини і народів, як наочно бачимо, вирішальне значення має рівень відчуття даною національною збірнотою своєї національної самобутности. Тому Церкві, на мою думку, не личить затирати прикмети національної відрубности рідної нації, або лише і тільки їх сяк - так переховувати. Навпаки, вважаю, — начальним обов'язком кожної помісної Церкви ті прикмети помножувати, як у своїх мурах, так і поза ними, в першу ж чергу через рідних письменників, вчених, поетів, мислителів та палких проповідників вічно оздоровлюючого С Л О В А. Як знаємо, — саме такі люди на Україні взяли сьогодні на себе тягар відповідальности за майбутнє української нації.

Я глибоко переконаний, що цю вирішальну годину годину сьогоднішньої доби Ви, Блаженніший Владико, відчули своїм архипастирським серцем та перевірили своїм виникливим розумом, що і дало Вам силу і змогу, не знати який вже раз у Вашому нелегкому житті провідника, дійти до категоричних рішень та перебороти всі трудноці, які навіть в останні роки стояли на шляху Вашого б е з п осереднього контакту з вірними дорученої Вашій духовній опіці Церкви. Цей контакт Ви вже здобули й маєте його з найчисленнішою громадою Вашої Церкви, що її Господь оселив на теренах Північної Америки. Та, Ви не тільки здобули безпосередній зв'язок з своїми вірними, але й викресали у їхніх серцях іскру святого горіння, яка, — треба вірити, — не охолоне й після урочистих хвилин зустрічі з Вами та не обернеться в спалах.

Вас, Владико, не раз возили з місць заслання та спокушали, шукаючи шляху до найслабших місць людської істоти. Вас возили навіть до столичного Києва, щоб привабити золотими банями й хрестами стародавніх українських святинь, на які спрямовані були вікна тієї кімнати, у якій Вас тимчасово приміщували. Вам прийшлося кілька останніх років з тугою і нетерпінням дивитись у мовчазні й притемнені вікна Ватикану...

Дійсно, — страсний шлях українського провідника, зокрема ж архипастиря, який прагне чесно й нелукаво віддати себе Богові й своєму найближчому ближньому — українському народові...

Тому, при нагоді цієї нашої зустрічі, Найпочесніший Отче Владико, прошу прийняти моє братнє й щире побажання, щоб Господь помножив роки Вашого життя та обдарував силою і надалі „право правити Слово Його Істини".

Ісполла еті деспота!

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП В НЮ ЙОРКУ...

ТИСЯЧІ ОСІБ ВІТАЛИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

родного Союзу; проф. Осип Андрушків та Роман Кобринський від НТШ, Юліян Ревай, директор Українського Інституту Америки; Павло Дорожинський від Пласту; д-р Мирослав Прокоп, д-р Василь Вишиваний та багато інших. Тут і там помітна постать в чорному жупані та синіх шараварах, — це маестро Василь Авраменко. Десятки фотографів — українців, американців — серед них завжди впереді фільмовий продуцент Ярослав Кулинич, що увіковічнює ці незабутні зустрічі і привітання.

Велика група церковних та світських провідників вітала Кардинала Йосифа при вході ч. 2 на летовищі, де коротко промовляли Владика Йосиф і през. Каріелло, а опісля Верховний Архиєпископ від'їхав з Владиками до каплиці, де відбулась коротка, але тим не менш ентузіястична, ц е р емонія привітань.

Гучним „Слава!" і довгим аплявзом привітали Верховного Архиєпископа коло каплиці зорганізована молодь СУМА і Пласту та вірні, серед останніх — зорганізовані групи з Нюарку, Елизабету та інших місцевостей сусідніх стейтів Ню Джерзі і Коннектикат. П л а стунки Марта Навроцька і Христя Цвіль та сумівки Євгенія Кузьмович і Ярослава Кукуруза, одягнені в національні строї, піднесли Достойному Гостеві хліб і сіль, а ще молодші пластуни Б. Кузиши, і Л. Чорна та сумівці С. Назаркевич і М. Паращак вітали Владику ц в і т а м и. Трилітня Христина Гуглевич віддеклямувала привітальний віршик.

Короткі слова привіту виголосив українською мовою ще раз Преосв. Єпископ Йосиф, опісля Єпископ Деннінґ. Степан Ярема, англійською мовою, і Роман Гуглевич палким і теплим українським словом, складали привіти від великої громади метрополітального Ню Йорку, що вже від тижнів готується до торжественних святкувань з нагоди приїзду Кардинала Йосифа та його подвійних відвідин 3-го і 10-го серпня.

Кардинал Йосиф, з теплою усмішкою на лиці, на якому помітна вже деяка втома після подорожі з Дітройту, дякував за привіти, спершу англійською мовою, а опісля до зібраної молоді і вірних промовив рідною мовою: „Навіть за молодих літ, ніколи я не мріяв, що залунає так грімко українська мова серед тих високих хмародерів. Хай ця наша спільна хвилина радости буде підйомом для цілого українського народу". З признанням в и с л овлюється Кардинал Йосиф про вклад українців в розбудову Америки та кожночасну допомогу поневоленому українському народові і його страдальній Церкві.

„Честь вам і слава за діла і за вашу оборону українського народу і Церкви. Честь вам і слава та моя щира дяка за ваш привіт!"

Заметушились впорядники та поліція, промощуючи дорогу Великому Страдникові - Ісповідникові, що поволі проходив поміж ряди виструнченої молоді і вірних. Підбігали діти, матері, просячи благословення. Доторкалися малих голівок мученичі руки великого князя Церкви, благословив Владика маси народу, що обступали з усіх сторін. Спішно від'їхали чорні лімузини Владик, щоб дістатися до Стемфорду ще перед „годиною поспіху" на нюйоркських автомобільних дорогах. Роз'їхався поволі нарід, хоч дехто ще вступив до каплиці на коротку молитву, щоб подякувати Господеві за ці благословенні хвилини радости і незабутніх переживань з нагоди приїзду Первоієрарха Української Католицької Церкви до цієї світової метрополії.

АРХИЄРЕЙСЬКА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

Ню Йорк. — На початку хочеться згадати, що члени Метрополітального Комітету для привітання Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа в Ню Йорку, що діяв під протекторатом Преосв. Владики Йосифа Шмондюка та з адв. Романом Гуглевичем на чолі і який займався організацією привітань і торжеств, пережили багато побоювань. Справа в тому, що Відвідини Архипастиря в Ню Йорку є останні у великій програмі його відвідин на північно-американському континенті, багато українців з Ню Йорку і околиць брали участь у подібних торжествах в Торонті, Филядельфії чи інших містах, також заповіджені зустрічі і привітання Блаженнішого в довколишніх місцевостях і все те, без сумніву, могло зменшувати кількість учасників торжеств в Ню Йорку. В додатку, в суботу 3-го серпня вранці впав зливний дощ. Тим не менше, на залитому опісля яркими проміннями сонця стадіоні Singer Bowl на площі колишньої Світової Вистави у Flushing зібралося о год. 10-ій перед полуднем — за опінією поліції та місцевої американської преси — яких сім з половиною тисяч осіб, щоб вислухати Архиєрейської Святої Літургії, що її відправляв Блаженніший Верховний Архиєпископ у сослуженні Митрополитів Кир Амврозія і Кир Максима, Єпископів Кир Йосифа Шмондюка, Кир Ярослава Габра, Кир Ніля Саварина та Кир Ізидора Борецького, багатьох священиків і дияконів. Вхід Владик на площу заповів інж. Богдан Рак, а об'єднані хори в силі біля 200 осіб і під диригентурою маестра Михайла Добоша заінтонував могутнє „Буди ім'я Господнє благословенне". Служба Божа відправлялась біля імпровізованого престолу під червоним балдахимом. Навпроти цього престолу уставилися репрезентанти багатьох центральних і місцевих організацій, багато прапорів, сотні уніформованої пластової і сумівської молоді зі своїми провідниками і виховниками. Порядок втримували ветерани під проводом сотника д-ра Івана Козака. Хористи зодягнені — чоловіки в сині, а дівчата й жінки в жовті — тоги зайняли підвищені місця по другому боці престолу.

Приблизно дві години тривала відправа Архиєрейської Святої Літургії. Уже під час відправи кілька священиків в різних місцях сповідали сотні або й тисячі вірних, що опісля приступили до св. Причастя. Після св. Євангелія проповідь сказав господар цього торжества Стемфордський Владика Йосиф Шмондюк, вітаючи Архипастиря, а перед закінченням Св. Літургії проповідував Блаженніший. Темою його проповіді була Свята Євхаристія та її значення для людей і народів, зокрема українського. Спів Св. Літургії, як і проповіді час-до-часу приглушував гуркіт літаків, що підносились чи приземлювались на недалекому летовищі La Guardia. Св. Літургію закінчено співом многоліттєвія, що його для Святішого Отця заінтонував Верховний Архиєпископ, уділяючи для всіх приявних Апостольське благословення. Опісля відспівано заінтоноване Митрополитом Амврозієм многоліттєвіє для Верховного Архиєпископа та Митрополита Германюка, заінтоноване Митрополитом Германюком многоліттєвіє для Митрополита Амврозія і Стемфордського Владики Йосифа та всіх інших Владик, духовенства, вірних і українського народу. Закінчено Св. Літургію співом могутнього „Боже, вислухай благання".

Велике торжество в Singer Bowl було ввесь час під надзвичайною охороною місцевої поліції, як уніформованої, так і в цивільних одягах. 'The New York Times' з неділі, 4-го серпня, подаючи обширний опис торжества в Singer Bowl інформує, на підставі тверджень лейтенанта поліції Михайла Лучуна, що є українського роду, що одна із телевізійних станцій одержала аж дві погрози замаху на життя Верховного Архиєпископа. Правда, поліція здогадувалася, що ці погрози походять від когось, що несповна розуму, але тим не менше вдвоє збільшила охорону в Singer Bowl.

ПРИВІТАЛЬНИЙ БЕНКЕТ

Ню Йорк (ік). — Є в Ню Йорку чимало прегарних великих заль у першорядних готелях, але першим поміж першими щодо свого місця, як репрезентаційний центр, щодо свого місця в дипломатії й літературі — є таки готель Валдорф Асторія із своєю великою балевою залею. У просторому голі на кількох таблицях виділи вказівки, що в суботу 3 серпня 1968 у великій балевій залі відбувається бенкет у честь Кардинала Йосифа Сліпого. Заля прегарно удекорована, головно завдяки пані Оксані Дохват з Филядельфії. Позаду естради — чудовий кольоровий герб кардинала Йосифа Сліпого з образом Мати Божої, а під нею на срібній стрічці виписані слова „Пер аспера ад астра" — почерез труди до зір. Перед естради потапав у повені живих квітів. Напроти естради, посередині першого балькону був перевішений транспарент „Привіт Патріярхові". На годину перед приходом Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого — велетенська заля н а п о в нилась вщерть святочно зодягненими українськими громадянами не тільки з самого великого Ню Йорку, але й дальших міст, як Филядельфія, Трентон, Нюарк і інші. Зголошень на бенкет було стільки, що прийшлось побільшити число 10 осіб за столами у багатьох столах до 12 осіб. Вщерть заповнилися також льожі першого балькону. Разом було кругло 1.800 осіб, не рахуючи трьох почесних столів на естраді.

За першим фронтовим столом на естраді засіли всі українські Владики, при чому Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий мав праворуч себе Владику Йосифа Шмондюка, а ліворуч Митрополита Амврозія Сенишина. Біля Владики Йосифа Шмондюка сидів Митрополит Канади Максим Германюк, а біля нього Архиєпископ Української Православної Церкви в ЗСА Владика Мстислав Скрипник, що по другому своєму боці мав Владику Ніла Саварина з Едмонтону. Біля Митрополита Амврозія сидів представник Арх. Кука з Ню Йорку, єпископ П. Дж. Ферлонґ, а далі торонтський єпископ Владика Йосиф Борецький і латинські єпископи Деннінґ і Комбер та монс. А. Джованетті. На скрайньому лівому боці сидів єпископ Ярослав Габро з Шикаго. За тим самим столом сиділи й духовні та світські промовці й обидва тостмайстри. Велику овацію приявні вчинили, між іншими, редакторові „Сатердей Рівю", Норманові Кортенсові, який їздив був від президента Джана Кеннеді до Папи Івана й опісля до Москви з місією щодо звільнення Митрополита Йосифа Сліпого з большевицького заслання і після того перший описав те звільнення у названому журналі.

За дальшим столом сиділи 20 духовників. Між ними знаходився також о. шамб. д-р М. Марусин, секретар Верховного Архиєпископа, та, з не-українців, монс. Балькунас, литовець, відомий приятель українців.

За третім заднім столом сиділи 15 членів Громадського Комітету, голови Комісій, що займалися практичним проведенням привітання Верховного Архиєпископа на терені Стемфордської Єпархії, у тісній співпраці з єпархіяльним Комітетом, що його призначив був Кир Йосиф Шмондюк. Між приявними там були голова Громадського Комітету адв. Р. Гуглевич, гол. предс. УНС Йосиф Лисогір, д-р Б. Олесницький, дир. Я. Пастушенко, інж. А. Осадца, дир. І. Базарко, ред. В. Душник, адв. І. Флис і ін. Різні технічні справи, пов'язані з бенкетом, ладнав член Комітету М. Салдан.

Перша частина бенкету

Коли на залю почали довгою чергою входити українські католицькі Владики З'єднаних Стейтів і Канади з високою постаттю Кардинала в його білій камелявці і посохом в руці — 1.800 осіб стоячи вчинили Їм овацію. Вона багатократно повторювалась під час бенкету — під час різних висловів промовців та деяких непередбачених зворушливих сцен. Достойний Гість, Владики, духовники й члени Метрополітального Громадського Комітету займали свої місця на естраді під час співу нюйоркського мішаного хору „Думка" під орудою проф. О. Берника спеціяльно для цієї цілі написаної композиції д-ра Ігоря Соневицького „Привітальний Славень". При фортепіяні була Хризанта Зубрицька. Безпосередньо за тим йшло відспівування обох гимнів — американського й українського, при чому, як завжди при таких нагодах — Верховний Архиєпископ співав разом з усіма приявними „Ще не вмерла Україна".

Офіційно відкрив вечір в імені Громадського Комітету д-р Ярослав Восвідка, який пригадав, що це — після привітання Достойного Гостя на летовищі в минулу середу — друга частина привітань. „Цей святочний день перейде до історії української громади Ню Йорку. Два роки тому звеличано подібним бенкетом Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, але тоді ніхто з нас навіть не мріяв, що можемо його самого гостити між нами". На просьбу д-ра Я. Восвідки Преосв. Йосиф Шмондюк започаткував молитву „Отче наш", яку підхопили хори ім. Митрополита Андрея Шептицького й „Думка", виконуючи композицію Новокатського під дириґентурою проф. Миколи Ничая. Урочисто звучали слова молитви співані дзвінким баритоновим сольо мгра Осипа Стецури. Преосв. Йосиф Шмондюк закінчив спів „Отченашу" словом „Амінь" і просив Блаженнішого Верховного Архиєпископа поблагословити трапезу. Після того Єпископ Шмондюк підніс чарку вина, у честь Верховного Архиєпископа, а хор і ціла заля відспівали „Многая літа'. Представлена адв. С. Яремою народжена в Америці панночка Джорджія Кесанек відчитала англійською мовою привіт від тут народженої молоді й піднесла Верховному Архиєпископові прегарну китицю червоних троянд. Дальше ведення вечора д-р Я. Восвідка передав двом тостмайстрам, що їх представив: проф. д-рові

(Закінчення на стор. 4-ій)

КОМУНІКАТ

З радістю стверджуємо, що візита Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого в Шикаго випала гідно і величаво. На протязі трьох днів, від 26 до 29 липня ц. р. тисячі українців нашого міста, наших гостей з-поза Шикаго та інших співгромадян були свідками зворушливих церемоній, сердечних зустрічей вітання та небуденного піднесення на дусі.

Вся наша громада, а зокрема українська молодь, збереже в пам'яті на роки і десятиріччя цю велику історичну подію.

Наш єпископат, священство і миряни дали доказ своєї відданости Первоієрархові Помісної Української Католицької Церкви, висловилися за ідею завершення її власним патріярхатом. В цьому, без сумніву, велика заслуга і найбільший успіх шикаґівських відвідин Верховного Архиєпископа.

Комітет Громадських Організацій міста Шикаго та Комітет Оборони Традицій Української Католицької Церкви вдоволені, що і вони доклали свою частку у це гідне прийняття нашого Достойного Гостя.

Ми стверджуємо з признанням, що завдяки мудрій інтервенції Верховного Архиєпископа та вирозумілості нашого Владики Кир Ярослава вдалося напередодні цієї небуденної візити усунути різні труднощі, які виникли на тлі неполагоджених церковно-календарних справ в катедральній парафії Святого Отця Миколая.

У висліді, наша громада вітала визначного Гостя об'єднано і спільно. Підписані установи не вважали за відповідне вмішуватися у програму відвідин, яку плянував церковний комітет, покликаний Преосвященним Кир Ярославом. З свого боку, ми продовжували деякі наші пляни і заходи, які одначе не йшли ніяк у розріз із загальною програмою. В свою чергу, було щасливо узгіднено, що речники Громадського Комітету і Комітету Оборони Традицій виступали від своїх організацій у привітанні Верховного Архиєпископа.

Поважним успіхом цих врочистостей і відвідин Їх Блаженства вважаємо проголошення нашим Первоієрархом полагодження нашого церковно-календного конфлікту на терені Шикаго. Ми приймаємо до відома в покорі і з вдячністю відомість про утворення нової парафії для прихильників юліянського календаря в Шикаго. Вітаємо нашого нового пароха Високопреподобного Отця Павла Джулинського як нашого душпастиря. Закликаємо усіх українців католиків, прихильників юліянського календаря до співпраці з ним і до плекання наших церковно-національних традицій та розбудови разом з ним свого парафіяльного життя.

Ми віримо, що наш Владика, Преосвященний Кир Ярослав Ґабро, допоможе новій парафії розв'язати усі проблеми її організації і формування та разом з іншими Впрп. Отцями вийде назустріч початковим потребам цієї нової парафії. Ми одночасно висловлюємо надію, що шикаґівська громада українців католиків віднайде свій так потрібний внутрішній мир, згоду і злагоду у своїх організаціях, товариствах та в людських взаєминах. Віримо, що на засадах любови, толерандції і доброзичливости між вірними однієї Церкви і синами одного народу забудеться багато обопільно вчинених собі кривд, та що ця наша громада буде далі рости і розвиватися в тому дусі, який нам вказав наш Первоієрарх, Верховний Архиєпископ.

Громадський Комітет при цьому повідомляє, що наша жертвенна громада відгукнулася щиро на наш заклик і через Комітет внесено досі на Дар Любови понад 14 000 долярів. 29 липня представники Комітету передали Їх Блаженству чек на 13 700 дол. Збірку продовжено до 1 вересня. Хто з якихнебудь причин ще не вніс свого датку, нехай вплатить свою пожертву на спеціяльні конта наших кредитівок — „Самопоміч" або „Певність". 1 вересня підсумуємо усі наші пожертви і вишлемо на руки Верховного Архиєпископа другу частину Дару Любови і Вдячности від організованої шикаґівської громади. Тоді також опублікуємо повний список жертводавців. А тим часом висловлюємо від Верховного Архиєпископа і від себе щиросердечний Спасибіг нашій жертвенній громаді.

Ще раз закликаємо усіх до єдности, згоди, співпраці і виявів християнської любови.

Горі імієм серця!

Шикаго, 31 липня 1968 року

Громадський Комітет Організацій міста Шикаго

Комітет Оборони Традицій, Мови й Обряду в Українській Католицькій Церкві

ТИСЯЧІ ОСІБ ВІТАЛИ...

(Продовження зі стор. 3-ої)

Василеві Ленциковi й адв. Степанові Яремі. Цей останній повідомив, що наспіли депеші від президента Линдона Джансона, віце - президента Гюберта Гомфрі й республіканського кандидата на президента кол. віцепрезидента Ричарда Ніксона. Після відчитання кожної з тих депеш приявні вітали їх бурею оплесків.

У своєму короткому слові адв. С. Ярема підкреслив, що „здійснилося чудо, здійснилися наші мрії" та отримали ми ще один доказ, що безмертною є віра у всесилу Всевишнього. Проф. д-р В. Ленцик дав у красномовній формі короткий нарис трудящого життя і страждань Верховного Архиєпископа. Коли він представляв приявних гостей, то заля вчинила овацію приявному голові Консисторської Ради Української Православної Церкви в ЗСА, Архиєпископові Мстиславові Скрипникові.

Як перший промовець привітав Верховного Архиєпископа від римокатолицького Архиєпископа Ню Йорку Впреосв. Кука його єпископ-помічник П. Дж. Ферлонг.

Промова єпископа Ферлонґа

Ваша Еміненціє!

Ви знаєте, очевидно, що моє слово це „вітайте"!

Це тільки одно слово, але воно має в собі чимало елементів, справді ціле їх багатство. Перших з них, самозрозуміло, буде привітання від Вашого брата пастиря Теренса Джеймса Кука, Архиєпископа Ню Йорку, якого я тут репрезентую. Це одне „вітайте" має вже в собі чудовий зв'язок, тому що він є пастирем тут в Ню Йорку а Ви є пастирем стада, яке розкинене по цілому світі, і якого дієцезія, можна б сказати, немає жадних границь, чи меж. Але в цьому є і прив'язання, що його відчував би кожний єпископ, тому що він безумовно мусить пам'ятати дефініцію апостола Павла про відношення єпископа до свого стада: побудоване воно на фундаменті апостолів і пророків, а його наріжним каменем є сам Ісус Христос.

Маю спокусу продовжувати вишукувати ці елементи, але це могло б бути для Вас обидою з моєї сторони. Бо Ви всі тут зібрані у великому числі, але серед Вас у цій залі немає ні одного, який не репрезентував би в такий чи інший спосіб незлічимих проблем Вашого власного народу.

І вкінці, якщо можу говорити в імені Збройних Сил, хочу запевнити Вас, що ми, американці, вибрали собі свободу, як найбільше дорогоцінну перлу. Ми завжди так оцінювали її. Але мимо цього ми все ще мали свої клопоти і маємо деякі навіть тепер. І тому ми потребуємо відваги, і потребуємо провідництва, і Ви, улюблений Кардинале, це нам дали. Отже тепер Ви розумієте, коли я кажу „вітайте". Воно приходить до Вас зі серця кожного американця.

Архиєп. Мстислав пригадує істини перших християн

Поза передбаченою програмою, як перший промовець виступив православний Архиєпископ Мстислав Скрипник. Він передусім подякував Єпископові Шмондюкові за запрошення його на цей бенкет, як теж подякував тостмайстерові, що запрошено його до слова. Звернув увагу, що він не один із приявних православних духовників, бо з ним є два отці: настоятель катедри св. Володимира в Ню Йорку о. мітрат Іван Данилевич і член Консисторії о. протоєрей Михайло Землеченко. Говорячи про велику подію, яку переживають всі українці Північної Америки, в першу чергу католицького віровизнання, Владика Мстислав вказував на три джерела, що засилюють русло теперішньої безмежної радости вірних.

Коли Верховний Архиєпископ Йосиф Сліпий і Архиєпископ Мстислав Скрипник обнялись і розцілувались — заля вчинила їм бурхливу овацію. Трохи згодом Архиєпископ Мстислав відчитав ще листа, що його дістав був безпосередньо перед своїм від'їздом з Савт Бавнд Бруку від Митрополита Іоана Теодоровича. У тому листі Митрополит Теодорович просив передати Верховному Архиєпископові Йосифові Сліпому запрошення — прибути у відвідини до Савт Бавнд Бруку, де він — в міжчасі видужавши — зможе особисто зустріти Архиєрея.

Промови від духовників і світських мирян

Від імени духовників промовляв о. д-р Василь Федаш, а від світських мирян д-р Роман Осінчук. Заля особливо гаряче зареаґувала на той уступ промови д-ра Р. Осінчука, в якому він говорив про надії на те, що буде — під проводом Верховного Архиєпископа — скликаний Синод Єпископів, який одностайно звернеться до Папи з проханням ієрархічно завершити Помісну Українську Католицьку Церкву Патріярхатом з Йосифом Сліпим, як першим Патріярхом. Адв. Іван Робертс промовляв від Українського Конґресового Комітету, а пані Оксана Рак, голова Окружвід зорганізованого жіноцтва, задеклярувала від усіх жінок всебічну підтримку всім творчим задумам і заходам, що їх вживає і вживатиме Верховний Архиєпископ, зокрема на шляху реалізування ідеї Українського Католицького Патріярхату.

Ці промови переплітали дві точки мистецької програми: сольоспів драматичного сопрано Метрополітальної опери Шаріки Ордассі Баранської, яка відспівала три українські пісні при акомпаніяменті проф. Богдана Перфецького, й відспівання хором „Думка" псалому Дмитра Бортнянського „Да воскреснет Бог", під орудою проф. О. Берника.

Преосв. Йосиф Шмондюк говорить про „овочі відвідин"

У своїй промові, виголошеній без написаного тексту, Преосв. Йосиф Шмондюк на вступі заявив, що коли він „грівся у сяйві нашого Дорогого Гостя", то не думав, що йому прийдеться долучитись до інших промовців. Але в першу чергу приходить йому на думку — потреба призадуматись над овочами, які будуть наслідком оцих відвідин Первоієрарха. Промовець застановляється і радить всім застановитись над обов'язками, що виринають у зв'язку з цими відвідинами. „Нам треба в першу чергу пізнати Верховного Архиєпископа. Його пляни, його задуми не всім над добре відомі". Владика Шмондюк звертає увагу, що „ми далекі від центрів Української Католицької Церкви в Україні". Ми створили тут власний осередок, але нам грозить небезпека, що тут можуть бути притемнені цілі Української Церкви і народу, що тут може затрачуватись правильне розуміння тих цілей, внаслідку затрачення безпосереднього зв'язку. Ми тут справляємося з різними буденними життєвими справами, але серед цієї буденної праці, може, забуваємо про вищі ідеї, що їх дав Господь нашій Церкві на рідних землях. Мимоволі існує небезпека, що може затратитись справжня ціль Церкви. Приїзд Верховного Архиєпископа власне й пригадав та унагляднив обов'язок пізнати через нього Божу волю й наші глибші й дальші завдання. Мусимо обіцяти йому, що будемо йти тим шляхом, що його він нам вкаже, і мусимо обіцяти йому, що будемо з найбільшою користю вживати Божий духовний дар, що його він нам приносить. „Обіцяємо Вам, що будемо підтримувати Ваші старання щодо канонічного завершення нашої Церкви в Патріярхаті й що будемо давати Вам всю моральню й матеріяльну допомогу, яку будете потребувати"...

„Дорога, люба Громадо!"

Цими словами започаткував Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф Сліпий своє святкове слово, яке завжди, на всіх виступах чи спільних зустрічах з Верховним Архиєпископом, є найвищим завершенням даної події.

[Повний текст цього слова друкуємо на першій сторінці цього числа газети.]

Закінчення бенкету

Д-р Я. Воєвідка подякував Верховному Архиєпископові за його терпеливість у вислуханні всіх промов, подякував всім приявним Владикам і взагалі всім приявним на цьому бенкеті. Він попросив Високопреосвященного Митрополита Амвросія Сенишина закінчити бенкет молитвою. Коли Кир Амвросій розпочав „Богородице Діво" — то дальші слова молитви відспівала Зеновія Лавришко-Бундзяк, як композицію Ігоря Соневицького; при фортепіяні Галя Клим.

Приявні знову стоячи бурхливими оплесками супроводили Верховного Архиєпископа та всіх Владик, що йому товаришили, як вони поволі виходили з залі, оточені негайно почесною ескортою.

В Маямі Біч почалася Республіканська Конвенція

Маямі Біч, Флорида. — В понеділок, 5-го серпня о год. 10-ій перед полуднем тут почалась Республіканська Номінаційна Конвенція, яка в середу ввечір почне голосування над тим, хто має бути цього року республіканським кандидатом на президента. За номінацію змагаються три кандидати. Опитування часто виявляли, що найбільше виглядів на номінацію має колишній віцепрезидент і колишній республіканський кандидат в 1960-му році — Ричард М. Ніксон. Нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер зголосив свою кандидатуру аж після того, як зрезиґнував мишиґенський губернатор Джордж Ромні, якого він підтримував. Каліфорнійський губернатор Роналд Ріґен в останніх днях публічно заявив, що він старається про номінацію. Давніше він навіть заперечував президентські амбіції. Прихильники Рокефеллера і Ріґена стараються всіми силами про те, щоб Ніксон не здобув номінації вже в першому голосуванні, ба гадають, що в дальших голосуваннях число прихильників колишнього віце - президента буде зменшуватися, і вкінці зможе здобути номінацію ліберал Рокефеллер або консерватист Ріґен. Прихильники Ніксона певні перемоги, вони твердять, що їх кандидат буде найменований вже в першому голосуванні, бо опитування виявляли, що Ніксон має більше число голосів делеґатів, ніж цього вимагає звичайна більшість, яка становить 667. Найновіші опитування виявляють, що Рокефеллер має стільки прихильників, що міг би перемогти всіх інших кандидатів. Та Ніксон не тратить надії і вже приготовив собі промову, яку плянує виголосити після номінації на кандидата на президента. Резолюційна Комісія схвалила виборчу плятформу, в якій домагається почесного миру у В'єтнамі і поміркованих ліберальних змін у внутрішній політиці. Війна у В'єтнамі мала б закінчитися на основі самовизначення для Південного В'єтнаму.

Помер митр.-прот. Петро Вишневський

Ню Йорк. — В суботу, 3 серпня ц. р. тут помер на 92-му році життя відомий церковний і громадський діяч митрофорний протоєрей Петро Вишневський, народжений в селі Борщівка на Волині. Після відправлення панахиди в понеділок, 5-го серпня ц. р. о год. 7-ій веч. у Свято - Троїцькій Катедрі при 359 Брум стріт у Ню Йорку, у вівторок, 6-го серпня о год. 9-ій ранку буде відправлена Служба Божа й опісля тіло Покійного буде перевезене на Український Православний Цвинтар у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., де відбудеться чин похорону. Покійний осиротив дві дочки — Ольгу замужню за Андрієм Заліском та Анну замужню за Дмитром Олійником, як також внуків і правнуків.

МІСТО СОНЦЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

жений 4-ма парами коней з візником, найстаршим віком. Фастон має історичне значення: ним їздив князь Максиміліян, коли був цісарем Мехіка в 1864-1867 рр.

Місто Тусан швидко розвивається. В торговельній дільниці будують модерні кількаповерхові будинки, де фірми приміщують свої склепи. В секції старих домів виростають найновішої архітектури величаві будівлі. Щороку розбудовують нові секції, і так місто поширюється в напрямі гір. У тій частині міста-мешканець-лікуванець знайде мешкання з усіма вигодами. Під санітарним оглядом зразкове місто. Чистота на вулицях і хідниках взірцева, управа дбає про красу; вулиці обсаджені квітучими деревами; вздовж хідників на залізних стояках горшки з пнучими квітами: петунія, пілярґонія, аспарагус, наша резеда та пахуча матіоля.

В Тусані є невелика наша громада зорганізована в Укр.-Американськім Товаристві. Люди сходяться час до часу на реферати, відзначають національні свята, а жіноцтво виступає з показом українських страв і печива. Кожний приїжджий українець знаходить допомогу і пораду тих, котрі тут давніше осіли.

ТАРЗАН, Ч. 6037. Маса крокодилів!

Глибоко в джунґлях, що їх нема на карті, зустріли шлях, який був заблькований річкою — чорною та глибокою, та повною голодних крокодилів. — Обережно, Іто! Я ніколи не бачив стільки цих бестій в одному місці. Вони мусять бути дуже голодні!

— Коли б я біг дуже швидко, Тарзане, то я міг би бігти по їх хребтах! — Так, Іто ... Просто в їхні пащеки! Я маю безпечніший спосіб, як перейти понад ними!

— Збирайте ці галузки виноградної лози, Іто, і тягніть їхні кінці геть від ріки! Швидко! Як ми довше стоятимемо тут, то крокодилі нас досягнуть!